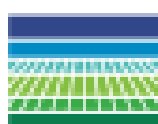

Oogheelkunde

Staaroperatie informatiemap

DIJLANDER
ZIEKENHUIS

Inhoudsopgave	Bladzijde
Afspraken en controles bij uw staaroperatie:	4
Hoofdstuk 1: Algemene informatie	5
1.1. De diagnose	5
1.2. Een staaroperatie	5
1.3. Vervoer naar huis	6
1.4. Opleidingsziekenhuis	6
Hoofdstuk 2: Voorbereiding op de operatie	7
2.1. Wat gebeurt er vóór de operatie	7
2.2. Preoperatief onderzoek	7
2.3. Mogelijke manieren van verdoving	7
2.4. Berekenen van de lenssterkte	7
2.5. Redenen waarom een operatie soms afgezegd moet worden	8
Hoofdstuk 3: Oogdruppels	9
3.1. Informatie over oogdruppels	9
3.2. De wijkverpleegkundige	9
3.3. Oogdruppelschema	10
Hoofdstuk 4: De operatie	11
4.1. Dag van de operatie	11
4.2. Melden bij de receptie	11
4.3. Het Oogheelkundig dagcentrum (ODC)	11
4.4. Veiligheid	11
Hoofdstuk 5: Na de operatie	12
5.1. Richtlijnen na de operatie	12
5.2. Schoonmaken van het oog	12
5.3. Klachten na de operatie	12
5.4. Oogdruppels	12
5.5. Controle	13
5.6. Complicaties	13
5.7. Nieuwe brillenglazen	13
5.8. Nastaar	13
Hoofdstuk 6: Veel gestelde vragen	14
6.1. Veel gestelde vragen	14

Belangrijke telefoonnummers:

Hoorn

Overdag tussen 8:00 en 17:00 uur belt u de polikliniek oogheelkunde tel. 0229-257204

Buiten kantoortijden 0229-257257 en vraagt u naar de afdeling Spoedeisende Hulp

Purmerend

Overdag tussen 8:00 en 17:00 uur belt u de polikliniek oogheelkunde tel. 0299-457136

Buiten kantoortijden 0299-457457 en vraagt u naar de afdeling Spoedeisende Hulp

Afspraken en controles bij uw staaroperatie:

Operatie 1^e oog

Welk oog	Dag	Datum	Tijdstip	Arts	Verdoving
Rechts/links*					

Controle 1^e oog

Soort	Dag	Datum	Tijdstip	Bij wie
1 ^e Controle /polibezoek				

Operatie 2^e oog

Welk oog	Dag	Datum	Tijdstip	Arts	Verdoving
Rechts/links*					

Controle 2^e oog

Soort	Dag	Datum	Tijdstip	Bij wie
1 ^e Controle /polibezoek				

*** doorstrepen wat niet van toepassing is**

Indien van toepassing Anesthesie poli 22 locatie Hoorn

Dag	Datum		Tijdstip	Medicatielijst mee!!

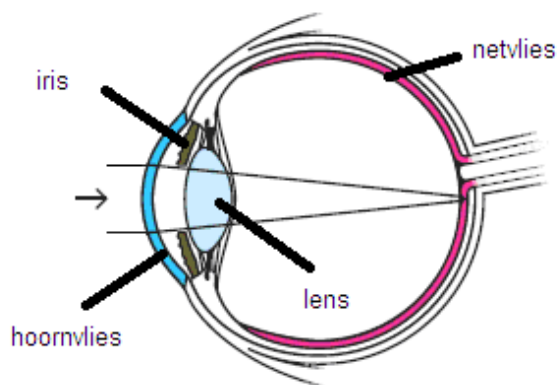
*De dag van de operatie bent u ongeveer 2 à 3 uur in het ziekenhuis als alles goed verloopt.
U mag na de operatie NIET zelf autorijden.*

Neem een actuele medicatie lijst mee op de dag dat u wordt geopereerd.

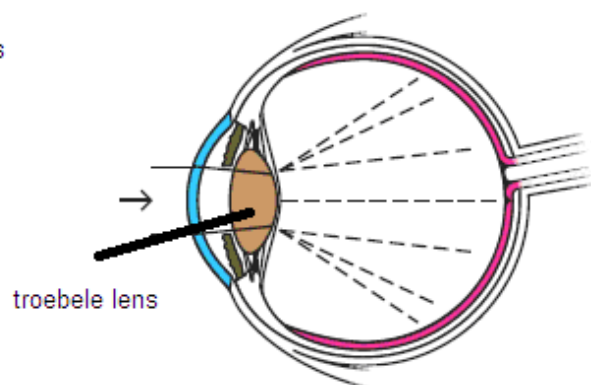
Hoofdstuk 1: Algemene informatie

1.1. De diagnose

In het oog bevindt zich, direct achter de pupil en iris, de lens (zie figuur 1). De lens is helder en zorgt dat u scherp kunt zien. Als u ouder wordt, kan de lens troebel worden. Hierdoor kan licht de binnenkant van het oog (het netvlies) minder goed bereiken (zie figuur 2). Het gevolg is dat u wazig gaat zien. De vertroebeling van de lens heet staar (cataract). Naast staar door veroudering, kan staar ook aangeboren zijn. In sommige gevallen kan staar ontstaan ten gevolge van een ongeval, een ontsteking in het oog, medicijngebruik of door een inwendige oogoperatie.

figuur 1: het gezonde oog

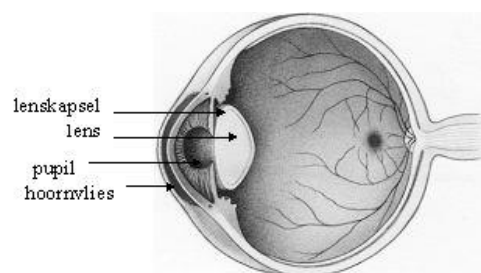

figuur 2: oog met staar

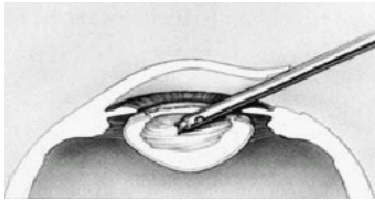
1.2. Een staaroperatie

Staar kan alleen door een operatie worden verholpen. Bij een staaroperatie wordt de troebele ooglens vervangen door een heldere kunstlens.

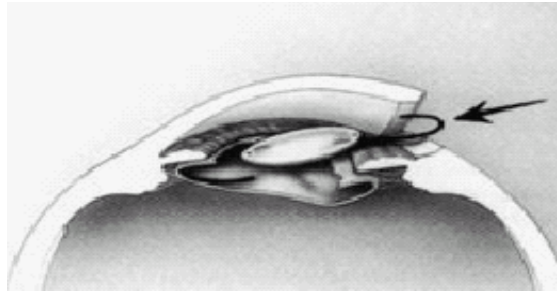
Een staaroperatie kan een aanzienlijke verbetering van het zicht geven en kleuren worden weer helder. De techniek die hier voor gebruikt wordt heet phaco-emulsificatie.

Een staaroperatie vindt plaats in dagbehandeling, bijna altijd onder plaatselijke verdoving. Tijdens de staaroperatie maakt de arts aan de bovenzijde van het hoornvlies (dat is het heldere deel van het oog waarachter de iris zit) een sneetje van enkele millimeters. Via dit sneetje wordt het lenskapsel aan de voorzijde geopend, waarna met speciale apparatuur de troebele lens wordt verwijderd. Via het kleine sneetje wordt nu de nieuwe (heldere) implantlens in het achtergebleven kapsel geplaatst. De wond die nodig is voor de operatie is zo klein dat deze vrijwel nooit gehecht hoeft te worden.

verwijderen oude lens

plaatsen nieuwe lens

De operatie duurt ongeveer 30 minuten en is praktisch pijnloos. Wel is het belangrijk dat u tijdens de operatie goed stil kunt liggen. Ter bescherming krijgt u een kapje voor uw geopereerde oog na de operatie. Informatie over staar en de operatie kunt u ook vinden op <https://www.dijklander.nl/zorg/afdelingen/oogheelkunde> en www.oogartsen.nl

1.3. Vervoer naar huis

Op de dag van de operatie kunt u niet zelf naar huis rijden. Door het kapje op het geopereerde oog kunt u diepte en afstanden tijdelijk niet inschatten. Wij verzoeken u een begeleider mee te nemen die u na de operatie naar huis kan brengen.

1.4. Opleidingsziekenhuis

Werken en leren

Het Dijklander ziekenhuis leidt medisch specialisten op voor meerdere specialisme. Ook voor de opleiding tot Oogarts.

Dit betekent dat u tijdens uw behandeling ook met oogartsen in opleiding te maken kunt krijgen.

Hoofdstuk 2: Voorbereiding op de operatie

2.1. Wat gebeurt er vóór de operatie?

Als de oogarts op de polikliniek u aanmeldt voor een staaroperatie, verwijst hij/zij u direct na het consult door naar de operatieplanner. Ook krijgt u van de oogarts een recept voor de oogdruppels, die u voor en na de operatie moet gebruiken.

2.2. Preoperatief onderzoek

Bij druppelverdooving vindt het preoperatieve onderzoek plaats op de poli Oogheelkunde. Als u in aanmerking komt voor een verdooving onder narcose, krijgt u een afspraak met de anesthesist. Telefoonnummer: Anesthesie / Preoperatieve screening **nr 0229-257646**

2.3. Mogelijke manieren van verdooving

De operatie vindt meestal onder plaatselijke verdooving plaats. U hoeft hiervoor niet nuchter te zijn. Deze verdooving vindt bijna altijd plaats d.m.v. druppels, een enkele keer met een injectie of in zeldzame gevallen onder narcose. Algehele verdooving (narcose) wordt alleen toegepast als het om medische of sociale redenen noodzakelijk is.

2.4. Berekenen van de lenssterkte

De sterkte van de implantlens die tijdens de operatie in het oog wordt geplaatst, is bepalend voor de brilsterkte die na de operatie nodig is. De oogarts bespreekt met u welke lenssterkte het meest geschikt is. De oogarts bespreekt ook met u of u in aanmerking komt voor een torische implantlens (lens met een cilinder) en wat de voor en nadelen zijn van een multifocale implantlens. Zowel de torische als de multifocale lenzen worden niet volledig vergoed en hiervoor geldt een eigen bijdrage. De torische lens operaties worden in het Dijklander ziekenhuis uitgevoerd. Voor multifocale lenzen zult u naar een ziekenhuis elders verwezen worden.

- **Oculometrie**

Om op de juiste brilsterkte uit te komen, verrichten we altijd een lensmeting, ook wel 'oculometrie' genoemd. Dit onderzoek wordt meteen in aanvulling aan uw consult bij de oogarts uitgevoerd. Hoewel de lensmeting in de meeste gevallen een nauwkeurig onderzoek is, kunnen er soms afwijkingen in de metingen optreden, ook bij een juist uitgevoerd onderzoek. In dat geval zal de brilsterkte mogelijk licht afwijken van datgene dat is afgesproken.

Gebruik van contactlenzen

Harde zuurstof doorlatende contactlenzen kunnen het hoornvlies vervormen en daardoor fouten in de lensmeting veroorzaken. We vragen u daarom om **tenminste vier weken** voor de lensmeting te stoppen met het dragen van de harde zuurstof doorlatende contactlens in het oog dat geopereerd gaat worden. Zachte contactlenzen mogen **twee weken** niet gedragen worden. De vorm van het hoornvlies heeft dan voldoende tijd om zich te herstellen. Wanneer u lenzen draagt (harde of zachte), brengt u dan het opbergdoosje mee zodat u na de lensmeting uw contactlenzen eventueel weer kunt gebruiken. Houd er rekening mee dat u na de meting met druppels in ieder geval een half uur uw contactlenzen niet kunt dragen. Voor de lensmeting zijn verder geen speciale voorbereidingen nodig. U kunt zonder begeleider komen en gaan.

2.5. Redenen waarom een operatie soms afgezegd moet worden

Als u twee dagen voor de operatie last heeft van

- **Koorts**
- **Ernstige hoestbuien**
- Een **pijnlijk** of **rood oog** waar eventueel **vuil** uitkomt

In dat geval moet u **contact opnemen** met de polikliniek oogheelkunde. Twijfelt u, of wilt u weten of de klachten die u heeft gevolgen hebben voor het uitvoeren van de operatie, neem dan altijd contact op met de polikliniek oogheelkunde

Voor locatie Purmerend kunt u bellen op **telefoonnummer 0299 457680**.

Voor locatie Hoorn kunt u bellen op **telefoonnummer 0229-257204**.

Hoofdstuk 3: Oogdruppels

3.1. Informatie over oogdruppels

Van de oogarts krijgt u recepten mee voor oogdruppels.

Het is de bedoeling dat u uiterlijk drie dagen **vóór** de operatie deze druppels in huis heeft gehaald via de apotheek.

- **Op de avond vóór de operatie:**

Uit flesje nr. 1 (Nevanac) één druppel in het te opereren oog

U moet tenminste 4 weken uw ogen druppelen na de operatie. In onderstaand schema kunt u zien welke druppels u wanneer gaat gebruiken.

Soms kunt een licht schrijnend gevoel in het oog krijgen door de oogdruppels. Dit gevoel verdwijnt vaak na enkele minuten.

In sommige gevallen geldt er een verlengd druppeltraject. Als dit voor u geldt wordt dit met u besproken door de oogarts of op de nacontrole. De benodigde druppels voor het verlengde druppeltraject krijgt u dan ook mee.

De verschillende druppels kunt u beter niet tegelijkertijd toedienen, maar 5 minuten na elkaar. Als u al andere oogdruppels gebruikt, zal de oogarts met u bespreken of u hiermee door moet gaan na de operatie. Druppels voor glaucoom (verhoogde oogdruk) dient u gewoon te blijven gebruiken naast de druppels die u krijgt voor de staaroperatie.

3.2. De wijkverpleegkundige

Wanneer u niet zelf uw ogen kunt druppelen, dan is het raadzaam om iemand in de omgeving te vragen die bereid is gedurende 4 weken na de operatie uw ogen te druppelen.

Hebt u deze mogelijkheid niet, dan kan de thuiszorg ingeschakeld worden.

De wijkverpleegkundige komt dan bij u thuis en zal uw oog druppelen.

De doktersassistente kan deze hulp voor u aanvragen.

3.3. Oogdruppelschema

Medicatie	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4
Nevanac 0,3% (nr 1)	1x per dag (tijdstip kiest u zelf uit)	1x per dag (tijdstip kiest u zelf uit)	1x per dag (tijdstip kiest u zelf uit)	1x per dag (tijdstip kiest u zelf uit)
Dexamethason 0,1% (nr 2)	4x per dag (tijdstippen verdeeld over de dag)	3x per dag (tijdstippen verdeeld over de dag)	2x per dag (tijdstippen verdeeld over de dag)	1x per dag (tijdstippen verdeeld over de dag)

Medicatie	Vanaf week 4 t/m week 8	Alleen voor patiënten met een verlengd druppeltraject
Nevanac 0.3%	1x per dag (tijdstip kiest u zelf uit)	Indien dit voor u geldt wordt dit met u besproken door de oogarts of op de nacontrole

Het druppelen verdeeld u over de dag vanaf het opstaan tot naar bed gaan.

Bij 4x of 3x op een dag druppelen zult u om de 3 a 4 uur druppelen.

Bij 2x op een dag druppelen zult u 's morgens en 's avonds druppelen.

Bij 1x op een dag druppelen kiest u zelf een tijdstip uit, of 's morgens of 's avonds druppelen.

Hoofdstuk 4: De operatie

4.1. Dag van de operatie

Op de dag van de operatie hoeft u **niet** nuchter te zijn, **tenzij** u onder algehele narcose geopereerd wordt. Gebruik geen make-up op uw gezicht en draag geen sieraden. U mag geen nagellak of kunstnagels op hebben op de dag van operatie. Trek gemakkelijk zittende, schone en niet knellende kleding aan. In principe houdt u uw eigen kleding aan tijdens de operatie. Wel krijgt u een mutsje op uw hoofd.

4.2. Melden bij de receptie

Voorin deze informatiemap kunt u zien op welk tijdstip u verwacht wordt. In het ziekenhuis meldt u zich bij de dagbehandeling, afdeling C1 of bij de receptie in de centrale hal in Purmerend. De begeleiding kan op u wachten bij de dagbehandeling en / of in de centrale hal. Als u operatie onder narcose wordt uitgevoerd meldt u zich bij de receptie in de centrale hal in Hoorn.

4.3. Het dagcentrum

Op het dagcentrum krijgt u van de medewerker een armbandje voorzien van een sticker met uw patiëntgegevens. Het oog dat geopereerd gaat worden zal met een pijl op het gezicht gemarkeerd worden.

Een uur voor de operatie wordt uw pupil groot gemaakt met behulp van oogdruppels of door middel van een tabletje dat aan de binnenkant van het onderste ooglid geplaatst wordt. Bij verdoving door middel van een injectie, geeft de anesthesist u een 'roesje' waardoor u de prik niet zult voelen.

Vlak voordat u de operatieruimte binnen gaat neemt u plaats in de behandelstoel waar u een mutsje over uw haar en een warm laken of deken over u heen krijgt.

Als u een gehoorapparaat draagt, zal deze er aan de kant van het te opereren oog tijdelijk uitgehaald worden. Met de behandelstoel wordt u naar de operatieruimte gereden, waar de behandeling plaats zal vinden. Na de behandeling komt u weer terug op het dagcentrum met uw geopereerde oog afgedekt d.m.v. een oogkapje. De medewerker zal nog een aantal vragen met u doornemen en uitleg geven over de vervolgspraak en leefregels na de operatie. Daarna mag u naar huis. Let op: u kunt **NIET** zelf autorijden na de operatie omdat uw oog afgedekt is.

4.4. Veiligheid

Voor, tijdens en na de operatie zult u merken dat er regelmatig en door verschillende medewerkers vragen worden gesteld. Dit zijn vragen over uw naam en leeftijd, waaraan u geopereerd wordt, of u allergieën heeft en medicijnen gebruikt.

Hoofdstuk 5: Na de operatie

5.1. Richtlijnen na de operatie

Omdat het operatiewondje de eerste 6 weken nog erg teer is, wordt dringend geadviseerd voorzichtig te zijn en stoten te voorkomen. Ter bescherming van uw oog kunt u een (oude) bril of een zonnebril dragen voor het geval u per ongeluk het oog aan zou raken. In het geopereerde oog wrijven mag ook niet. Na de operatie krijgt u een oogkapje. Deze houdt u de dag van de operatie op. De volgende ochtend mag u het kapje verwijderen. **Bewaar het kapje** wel, want geadviseerd wordt dit kapje minimaal tot 2 weken na de operatie 's nachts te dragen. Hiervoor dient u pleisters aan te schaffen, leucopor 2.5 cm breed.

In de 6 weken van herstel zijn er een aantal leefregels

- De eerste dagen mogen geen zware dingen getild worden.
- De eerste 3 dagen wordt het wassen van uw haar afgeraden
- U mag uw gezicht niet aanraken met vieze handen
- De eerste 2 weken na de operatie geen make-up gebruiken
- De eerste 4 weken niet zwemmen
- Stofzuigen is geen probleem, maar de kamer een grote beurt geven wordt afgeraden
- Bukken om iets op te pakken is geen probleem, de vloer dweilen wordt afgeraden

5.2. Schoonmaken van het oog

- U kunt uw oogleden voorzichtig schoonmaken, zonder op het oog te drukken, met een vochtig gemaakte tissue en/of wattenstokjes met stromend leidingwater
- Maak altijd schoon door voorzichtig van buiten naar binnen (naar de neus) toe te wrijven
- Voor elke strek gebruikt u een schone tissue of een schoon wattenstaafje

5.3. Klachten na de operatie

Na de operatie kan het oog wat schrijnend aanvoelen, kunt u wat last hebben van schittering en kan het oog een beetje tranen. Ook hoeft uw zicht niet gelijk helder te zijn. Dit is een normaal herstel.

Maar als u:

- **Plotseling slechter ziet**
- Een **pijnlijk rood oog** heeft
- Of **hevig aanhoudende pijn** ervaart

Dan wordt u **dringend** gevraagd **contact** met ons **op te nemen!**

Telefoonnummer: 0299-457680 Purmerend
0229-257204 Hoorn

5.4. Oogdruppels

De dag na de operatie verwijdert u het verband en begint u met de oogdruppels (zie blz 8).

5.5. Controles

Tussen 1 en 3 weken na de operatie heeft u een controleafspraak bij de optometrist of technisch oogheelkundig assistent op de polikliniek in het ziekenhuis.

5.6. Complicaties

Het risico na een staaroperatie is minimaal; technische complicaties zijn meestal goed te verhelpen bijvoorbeeld door het gebruik van oogdruppels.

Een heel enkele keer is een tweede operatie noodzakelijk. De belangrijkste complicaties zijn: (tijdelijk) verhoogde oogdruk, scheur in het lenzakje, een bloeding, vocht in het netvlies, netvliesloslating en infectie.

5.7. Nieuwe brillenglazen

Als u achtereenvolgens aan twee ogen geopereerd wordt, dan is het raadzaam uw brillenglazen pas te veranderen als ook uw tweede oog geopereerd is. Omdat de sterkte nog verandert in de weken na de operatie raden wij u aan om 6 weken te wachten voordat u naar de opticien gaat. Bij de nacontrole krijgt u van ons een briladvies mee.

5.8. Nastaar

Na maanden tot jaren kan het zicht weer wat slechter worden door nastaar. Er is dan een troebeling ontstaan op het lenszakje waar de nieuwe lens in geplaatst is. Deze troebeling kan weggenomen worden door middel van een laserbehandeling.

Hoofdstuk 6: Veelgestelde vragen

6.1. Veelgestelde vragen

Bril?

De meeste mensen hebben nog steeds een leesbril nodig na de staaroperatie.

Wij adviseren u de eerste 6 weken na de operatie nog uw eigen/oude bril te dragen. Mocht dit storend zijn, bespreek dan met uw opticien de mogelijkheid van een tijdelijk glas of laat de bril af.

Vanaf 6 weken na de operatie kunt u een afspraak maken met een opticien om een nieuwe bril aan te laten meten.

Bescherming van het oog?

Gedurende de eerste twee weken dient u ter bescherming overdag een bril te dragen en 's nachts het kapje.

Druppelen?

Om een ontsteking te voorkomen, moet u vanaf de eerste dag na de operatie starten met druppelen tot minstens 4 weken na de operatie volgens het eerder vermelde oogdruppelschema.

Inspanning?

Na de operatie dient bukken en zwaar tillen gedurende 6 weken vermeden te worden. Onbeperkt lezen, televisie kijken en computer is wel toegestaan.

Sporten?

Wandelen of fietsen na een staaroperatie is gewoon mogelijk.

Zwemmen?

Vanaf 4 weken na de operatie is zwemmen weer mogelijk.

Wrijven in het oog?

U mag de eerste vier weken na de operatie niet wrijven in uw geopereerde oog en uw gezicht niet met vieze handen aanraken.

Werken?

U kunt gewoon werken na de operatie, tenzij u last heeft van pijn of verminderd gezichtsvermogen, zwaar lichamelijk werk dient vermeden te worden.

Autorijden?

U mag direct na de operatie niet zelf autorijden.

Make-up?

U mag twee weken geen make-up gebruiken.

Douchen/wassen van het haar?

De eerste 3 dagen wordt het wassen van uw haar afgeraden. Douchen is geen probleem, zo lang er geen water in uw gezicht komt.

Vliegen?

Na de operatie mag er gevlogen worden.